

Rapport

Datum: 20 juni 2007

Rapportnummer: 2007/126

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Opleidingsinstituut van de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie heeft geweigerd de kosten die verzoeker heeft gemaakt om vrije uren op te nemen voor het sollicitatietraject naar de functie van bewaarder, te vergoeden.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 21 januari 2006 solliciteerde verzoeker bij de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie (hierna: DJI) naar een functie van bewaarder/complexbeveiligder in een penitentiaire inrichting. Nadat verzoeker eind januari 2006 een voorlichtingsbijeenkomst bijwoonde, onderging hij op uitnodiging van DJI op 10 maart 2006 een psychologisch- en fitheidsonderzoek. De uitslag van dit onderzoek was positief. Op 11 juli 2006 ontving verzoeker van de DJI echter een brief waarin stond dat verzoeker vanwege zijn leeftijd niet kon worden opgenomen in het selectietraject van de door verzoeker geambieerde functie van bewaarder. De reden hiervoor was de regeling die binnen de DJI bestaat over het Functioneel Leeftijdsontslag (hierna: FLO).

2. Verzoeker vond het onbehoorlijk dat hem pas in een laat stadium van het sollicitatietraject werd meegedeeld dat hij vanwege zijn leeftijd niet in aanmerking kwam voor de functie van bewaarder. Hij diende een verzoek tot schadevergoeding in bij de DJI. Verzoeker verzocht onder meer een vergoeding voor de tijd die hij in het sollicitatietraject had gestoken. Op 28 november 2006 liet de directeur van het Opleidingsinstituut van de DJI weten dat de DJI inderdaad een fout had gemaakt door verzoeker deel te laten nemen aan het sollicitatietraject. De directeur bood verzoeker hiervoor zijn excuses aan. Tevens liet de directeur weten dat de door verzoeker gemaakte reiskosten, alsmede de kosten die verzoeker had gemaakt voor de aanschaf van een paar sportschoenen, werden vergoed.

De directeur liet vervolgens weten dat verzoeker de kosten die hij opvoerde ten aanzien van de tijd die verzoeker had besteed aan het sollicitatietraject niet vergoed kreeg. Volgens de directeur is de door verzoeker geclaimde tijd niet te declareren, aangezien een sollicitatie altijd in eigen tijd geschiedt.

3. Verzoeker was niet tevreden met de beslissing van de directeur van het Opleidingsinstituut van de DJI en wendde zich op 7 december 2006 tot de Nationale ombudsman met het verzoek een onderzoek in te stellen.

4. Verzoeker deelde ten slotte mee dat de Commissie Gelijke Behandeling zijn klacht over leeftijdsdiscriminatie in het selectietraject in behandeling had genomen. Verzoeker verwachtte in juli 2007 een uitspraak van de Commissie Gelijke Behandeling in deze zaak.

I. Bevindingen

4. Verzoeker klaagt erover dat het Opleidingsinstituut van de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie heeft geweigerd de kosten die verzoeker heeft gemaakt om vrije uren op te nemen voor het sollicitatietraject naar de functie van bewaarder, te vergoeden.

5. Verzoeker bracht naar voren dat de DJI veel eerder had moeten onderkennen dat hij op grond van zijn leeftijd niet in aanmerking kwam voor de functie van bewaarder. De hiervoor gemaakte excuses door de DJI, alsmede de vergoeding van de reiskosten en de door verzoeker nieuw aangeschafte sportschoenen vond verzoeker niet afdoende. Verzoeker stelde dat nu de DJI een grote vergissing had begaan, hij recht had op een vergoeding van zijn totale kosten. Hieronder vielen ook de kosten die verzoeker had besteed aan het sollicitatietraject. Verzoeker gaf hierbij aan dat het niet ging om vrijgenomen uren. Volgens verzoeker ging het om zijn eigen tijd die hij naar eigen inzicht wilde invullen. Door verzoeker uit te nodigen voor een informatiebijeenkomst en een testdag had de DJI misbruik gemaakt van zijn tijd, aldus verzoeker.

6. De staatssecretaris van Justitie liet bij brief van 12 maart 2007 weten de klacht van verzoeker niet gegrond te achten. De staatssecretaris verwees hierbij naar artikel 29 van het Besluit werving en selectie van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: het Besluit werving en selectie). Volgens dit artikel krijgt een sollicitant een vergoeding van de reis- en verblijfskosten wanneer hij op uitnodiging van de dienst deelneemt aan een selectieprocedure (zie Achtergrond, onder I.). Gelet op artikel 29 van het Besluit werving en selectie bestaat er geen rechtsgrond om kosten voor vrijgenomen uren te vergoeden. Achtergrond hiervan is dat men ervan uitgaat dat de sollicitatieprocedure in de vrije tijd van de sollicitant geschiedt, aldus de staatssecretaris.

7. De staatssecretaris liet vervolgens weten dat verzoeker bij diens sollicitatie in feite na de briefselectie al had moeten worden meegedeeld dat hij niet voor de functie waarnaar hij solliciteerde in aanmerking kwam, omdat hij niet aan het leeftijdsvereiste voldeed. Dat hij toch werd opgeroepen moet als een vergissing worden beschouwd. Gezien deze vergissing vergoedde de DJI de kosten van de aanschaf van een paar sportschoenen. De begane vergissing zou tevens een reden kunnen zijn om de door verzoeker geclaimde kosten voor vrije tijd te vergoeden. Deze kosten dienen dan wel onderbouwd te zijn, aldus de staatssecretaris. Verzoeker toonde echter niet aan dat hij ten tijde van het psychologische- en fitheidsonderzoek een baan had en vrije uren heeft moeten opnemen. De staatssecretaris zag dan ook geen aanleiding om de geclaimde kosten te vergoeden.

II. Beoordeling

8. Wanneer een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de

bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

9. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsvereiste met zich mee dat de overheidsinstantie mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien zij op goede gronden haar aansprakelijkheid betwist. In dat geval kan de overheidsinstantie het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen desgewenst aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is alleen anders wanneer de betwisting door de overheidsinstantie van haar aansprakelijkheid zo evident onjuist is dat de overheidsinstantie in redelijkheid niet tot haar beslissing had kunnen komen. Dan moet de afweging van het belang van de overheidsinstantie bij betwisting van haar gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsvereiste te hebben plaatsgevonden.

10. De Nationale ombudsman stelt allereerst vast dat verzoeker ten tijde van het doorlopen van het sollicitatietraject bij de DJI geen dienstverband had. Voorzover de klacht ziet op het feit dat verzoeker schade heeft geleden doordat hij verlof heeft moeten opnemen mist de klacht van verzoeker feitelijke grondslag. Nu verzoeker naar voren heeft gebracht dat het hem gaat om de invulling van zijn tijd, ongeacht of hij hiervoor verlof heeft moeten opnemen, is de Nationale ombudsman van mening dat het recht doet aan de bedoeling van verzoeker om zich ook uit te laten over deze klacht.

11. In dit geval gaf de DJI toe dat er een fout was gemaakt in het sollicitatietraject waardoor verzoeker in een te laat stadium te kennen was gegeven dat hij vanwege zijn leeftijd niet in aanmerking kwam voor de door hem geambieerde functie. Vanwege deze fout zijn naast de reiskosten van verzoeker tevens de kosten vergoed die verzoeker maakte voor de aanschaf van een paar sportschoenen ten behoeve van het fitheidsonderzoek. De Nationale ombudsman vindt het niet evident onjuist dat de DJI, ondanks de door haar erkende fout in het sollicitatietraject, geen vergoeding heeft toegekend voor de tijd die verzoeker in het sollicitatietraject stak. Het staat immers vast dat de tijd die verzoeker in het sollicitatietraject heeft gestoken vrije tijd betreft. Verzoeker heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij, doordat hij tijd heeft gestoken in het sollicitatietraject, schade heeft geleden. Het enkel verliezen van vrije tijd aan een sollicitatietraject is naar het oordeel van de Nationale ombudsman geen omstandigheid die het toekennen van een schadevergoeding rechtvaardigt.

De Nationale ombudsman merkt hierbij op dat het missen van vrije tijd wel ongemak oplevert. Het is echter moeilijk om het compenseren van verloren vrije tijd te waarderen. De DJI heeft het ongemak dat verzoeker heeft ondervonden gecompenseerd door het vergoeden van een paar sportschoenen. De Nationale ombudsman acht dit een passend gebaar.

12. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de DJI in redelijkheid kon besluiten om niet tot betaling van de door verzoeker geclaimde kosten wegens de door hem bestede vrije tijd aan het sollicitatietraject over te gaan. Het besluit van de DJI tot het weigeren van de volledige schadevergoeding is dan ook niet in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Opleidingsinstituut van de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie te Den Haag is

niet gegrond ten aanzien van:

- het niet vergoeden van de kosten wegens het opnemen van vrije uren;
- het niet vergoeden van de kosten wegens de aan het sollicitatietraject bestede vrije tijd.

Onderzoek

Op 12 december 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer S. te Nijmegen, met een klacht over een gedraging van het Opleidingsinstituut van de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie te Den Haag.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte van die gelegenheid gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de minister van Justitie gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

verzoekschrift van 7 december 2006 met bijlagen;

Standpunt van de minister van Justitie van 12 maart 2007, met bijlagen;

Reactie van verzoeker van 30 maart 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

I. Besluit Werving en Selectie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Artikel 29

"De vergoeding van reis en verblijfkosten die de sollicitant maakt wanneer hij op uitnodiging van de dienst deelneemt aan de selectieprocedure en haar onderdelen, geschiedt op de voet van de bepalingen van het Reisbesluit binnenland, met dien verstande dat de sollicitant voor de toepassing van dat besluit wordt geacht de functie met betrekking waartoe gesolliciteerd wordt reeds te bekleden. Het initiatief tot de vergoeding van kosten gaat uit van het ministerie of de adviesverlenende instantie."